

بزرگزیده‌ای از سخنان
حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

مهدی شیذری

پهل سخن

برگزیده امی از سخنان حضرت مهکدی

عجل اللہ تعالی فرجه الشریف

گردآوری: مهدی شیرزی

ویراستار: عبدالحسین طالمی

تهران، خیابان ستارخان، خیابان کوکب، کوچه گناباد، شماره ۴۹
تلفن: ۶۹۲۰۴۰۱ دورنگار: ۶۴۲۲۲۷۶

شیزری، مهدی - ۱۳۳۹ - گردآوری

چهل سخن: برگزیده ای از سخنان حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

گردآوری مهدی شیزری، ویراستار عبدالحسین طانعی، - تهران: ریحان، ۱۳۸۱.

ISBN: 964-5979-90-0

۴۸ ص.

کتابنامه: ص ۴۵-۴۶، همچنین به صورت زیر نویس.

۱. محمد بن حسن (عج) امام دوازدهم، ۲۵۵ ق. کلمات قصار.

الف. عنوان. ب. عنوان: برگزیده ای از سخنان حضرت مهدی عجل الله تعالی -

فرجه الشریف.

۲۹۷/۹۵۹

BP ۵۱/۲

م۸۱-۲۷۱۵۴

ج۹۴ش/

نشر ریحان

چهل سخن

(برگزیده ای از سخنان حضرت مهدی علیه السلام)

گردآوری: مهدی شیزری

ویرایش: عبدالحسین طانعی

طرح جلد: پژمان رحیمی زاده

چاپ اول، ۵۰۰۰ نسخه، ۱۳۸۱

شابک: ۰ - ۹۰ - ۵۹۷۹ - ۹۶۴

حق چاپ برای نشر ریحان محفوظ است.

تهران، خیابان ستارخان، خیابان کوکب، کوچه گناباد، شماره ۴۹

تلفن: ۶۹۲۰۴۰۱ دورنگار: ۶۴۲۲۲۷۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اهداء به

مرحوم پدرم

و آنان که مرا

-در طول زندگی-

در این مسیر یاری کردند.

فهرست

۷	..... مقدمه
۹	..... ۱- آفرینش
۱۰	..... ۲- سرپرست نیکو
۱۰	..... ۳- بندگی برگزیدگان
۱۲	..... ۴- وظیفه پیامبران
۱۳	..... ۵- رحمت جهانیان
۱۴	..... ۶- حجت خدا
۱۵	..... ۷- رضایت خداوند
۱۶	..... ۸- گنجینه‌های دانش
۱۷	..... ۹- معدن حقیقت
۱۸	..... ۱۰- یاری حق
۱۸	..... ۱۱- ظرف مشیت
۱۹	..... ۱۲- آگاهی امامان
۲۰	..... ۱۳- مراعات دوستان
۲۱	..... ۱۴- دوستدار دوستان
۲۱	..... ۱۵- دوری از امام

۶ * چهل سخن

۲۲	۱۶- ندبه و زاری
۲۳	۱۷- آخرین بازمانده
۲۴	۱۸- گرویدن
۲۴	۱۹- امنیت زمین
۲۵	۲۰- دوری از مردمان
۲۶	۲۱- پنهانی
۲۷	۲۲- راه یافته
۲۷	۲۳- دوری از گردنکشان
۲۸	۲۴- بقية الله
۳۰	۲۵- غیبت دوم
۳۱	۲۶- دلیل غیبت
۳۲	۲۷- خورشید پشت ابر
۳۳	۲۸- زمان ظهور
۳۴	۲۹- حکومت عدل
۳۴	۳۰- پیمانۀ بزرگواری‌ها
۳۶	۳۱- انکار حق
۳۷	۳۲- گشایش کار
۳۸	۳۳- کلام خدا
۳۹	۳۴- مزرعة آخرت
۴۰	۳۵- طرد شیطان
۴۱	۳۶- رستگاری
۴۱	۳۷- پاکیزگی
۴۲	۳۸- ارجاع به فقها
۴۳	۳۹- دعا برای یاران و پیروان
۴۴	۴۰- دعا برای مؤمنین
۴۵	منابع

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

متن حاضر گردآوری، ترجمه و شرح مختصر چهل نکته از کلمات گهربار حضرت ولی عصر روحی و ارواح العالمین له الفداء می باشد. این مجموعه به این نیت گردآوری شد تا بلکه بتواند انس خوانندگان را - بیش از پیش - نسبت به ساحت مقدس آخرین بازمانده حجج الهی عجل الله تعالی فرجه الشریف باعث گردد؛ لذا خواننده محترم را از رجوع به کتب دیگر بابت دسترسی آنان به احادیث و روایات حضرت حجة بن الحسن العسکری علیه السلام بی نیاز نخواهد ساخت^۱.

تنظیم کلمات گلچین شده نیز بر اساس تذکرات حضرت امام زمان علیه السلام - به ترتیب - نسبت به خدای متعال، پیامبران الهی و جانشینان آنان علیهم السلام، معرفی خود و غیبتشان، شیعیانشان و - در آخر - چند دعا برای یارانشان و مؤمنین است.

---

۱ - منابع کتاب به علاوه مقدمه آقای مهدی پور بر کتاب «مجموعه فرمایشات حضرت بقیه الله ارواحنا له الفداء» و همچنین مقدمه کتاب «المختار من کلمات الامام المهدي علیه السلام» در این مورد کارساز خواهد بود، انشاء الله تعالی.

به امید آن که خدای متعال ما را از زمره آنانی قرار دهد که بر فرج حضرت مهدی علیه السلام دعا می‌کنند، به دعای قنوت حضرت ثامن الحجج امام رضا علیه السلام متوسل می‌شویم:

اللَّهُمَّ أَصْلِحْ عَبْدَكَ وَ خَلِيفَتَكَ بِمَا أَصْلَحْتَ بِهِ أَنْبِيَاءَكَ وَ
رُسُلَكَ، وَ حُقَّهُ بِمَلَائِكَتِكَ وَ أَيِّدُهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ مِنْ عِنْدِكَ وَ
اسْلُكُهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا يَحْفَظُونَهُ مِنْ كُلِّ
سُوءٍ، وَ أَبْدِلْهُ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِ أَمْنًا، يَعْْبُدُكَ لَا يُشْرِكُ بِكَ شَيْئًا،
وَ لَا تَجْعَلْ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ عَلَيَّ وَ لِيَّكَ سُلْطَانًا وَ ائْذَنْ لَهُ فِي
جِهَادِ عَدُوِّكَ وَ عَدُوِّهِ وَ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ إِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ۱.

خدایا (کار) بنده و جانشینان را اصلاح کن، همان طور که (کار) پیامبران و فرستادگانت را اصلاح کردی، و با فرشتگانت پشتیبانش باش. و با روح القدس که از جانب تو می‌آید، تأییدش کن، و او را از پیش رو و پشت سر راهی کن، تا از تمام بدیها نگهبان و مراقبش باشد. و ناامنی او را به امنیت بدل گردان. او بندگی و پرستش تو می‌کند، بدون اینکه چیزی را با تو شریک سازد. و هیچ فردی از آفریده‌هایت را بر ولیات مسلط نگردان. و به او برای جهاد با دشمنت و دشمنش اجازه بده. و مرا از یاران او قرار ده؛ زیرا تو بر هر چیز توانایی.

آفرینش

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يَخْلُقِ الْخَلْقَ عَبَثًا وَ لَا أَهْمَلَهُمْ سُدىً بَلْ
خَلَقَهُمْ بِقُدْرَتِهِ وَ جَعَلَ لَهُمْ أَسْمَاعًا وَ أَبْصَارًا وَ قُلُوبًا وَ
الْنبأاً.

خداوند بلندمرتبه، هرگز آفریده‌ها را بی‌هوده نیافریده و
آنان را مهمل نگذاشته است، بلکه آنان را به قدرت
خودش آفرید، و برایشان گوش‌ها و بینایی‌ها و دل و خرد
قرار داد.

کتاب الغیبة / ۱۷۴

خداوند هیچ انسانی را بی‌هوده نیافریده است، بلکه همراه با
آفرینش آنها، عقل و خرد و بصیرت نیز به ایشان داد، تا با عمل به
دستورات الهی رستگار و سعادت‌مند شوند. به همین دلیل، بهترین
آنها را برای پیامبری برگزید تا واسطه فرامین الهی شوند. پیامبران

مردم را بر اساس آن دستورات آموزش می دهند، تا راه و روش زندگی درست و سالم را بشناسند و به آنها عمل کنند.

۲

سرپرست نیکو

وَ إِلَى اللَّهِ أَرْغَبُ فِي الْكِفَايَةِ وَ جَمِيلِ الصُّنْعِ وَ الْوِلَايَةِ، وَ
حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ.

من به خداوند، در کفایت کردن و نیکو ساختن و سرپرستی
روی آورده‌ام. و خداوند ما را بس است، در عین این که
بهترین وکیل است.

احتجاج / ۴۶۹

نیاز حضرت ولی عصر علیه السلام به خداست، و از او یاری خواهد و به
او توکل کند. به همین جهت، بدون هیچ نیازی به مردم - و فقط به
دلیل فرمانبری از خدای متعال - در هدایت و راهنمایی انسان‌ها و
یاری و یآوری آنها، پیش قدم است.

۳

بندگی برگزیدگان

وَ أَنَا وَ جَمِيعُ آبَائِي مِنَ الْأَوَّلِينَ آدَمُ وَ نُوحٌ وَ إِبْرَاهِيمُ وَ
مُوسَى وَ غَيْرُهُمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ مِنَ الْآخِرِينَ مُحَمَّدٌ
رَسُولُ اللَّهِ وَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ غَيْرُهُمْ مِمَّنْ مَضَى مِنْ

الْأُمَّةَ - صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ - إِلَى مَبْلَغِ آيَامِي وَ
مُنْتَهَى عَصْرِي عَبِيدُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ.

من و تمام پدرانم، از پیشینیان آنها - که آدم و نوح و
موسی و دیگر پیامبرانند - و متأخرین آنها که محمد
فرستاده خدا و علی فرزند ابی طالب و دیگر امامانی که به
دیار باقی شتافتند - صلوات الله عليهم اجمعین - تا زمان
حال و امروز که در آن به سر می بریم، همگی بندگان خدای
عز و جل هستیم.

احتجاج / ۴۷۴ - ۴۷۳

حضرت ولی عصر ارواحنا فداه، فرزند و وارث انبیاء پیشین
- مانند حضرت آدم و حضرت نوح و حضرت ابراهیم علیه السلام و... - و
فرزند و وارث پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و حضرت علی علیه السلام و امامان از نسل
اوست. امروزه ایشان وارث قدرت‌ها و علوم تمام انبیاء و جانشینان
آنان است و کسی جز او به معجزات علمی و قدرت‌های الهی و
ما فوق بشری آنان - مانند عصای حضرت موسی علیه السلام که به صورت
اژدها در می آمد - دسترسی ندارند. با این همه توان و علوم گوناگون
- که انواع آن حتی به ذهن هیچ انسانی خطور نکند - حضرت امام
زمان علیه السلام برای خویش و تمام انبیاء و اولیاء پیشین، چیزی جز بندگی
خدای یگانه را ادعا نفرموده است. ایشان می فرمایند: همه ما بندگان
خدا هستیم. این مطلب در رد قول افرادی است که ایشان را به مقام
الوهیت رسانده‌اند و آن حضرت از آنها به بندگی خدای متعال
برائت جسته است.

وظیفه پیامبران

ثُمَّ بَعَثَ إِلَيْهِمُ النَّبِيِّينَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ،
يَأْمُرُونَهُمْ بِطَاعَتِهِ وَ يَنْهَوْنَهُمْ عَنِ مَعْصِيَتِهِ وَ يُعَرِّفُونَهُمْ
مَا جَهِلُوا مِنْ أَمْرِ خَالِقِهِمْ وَ دِينِهِمْ.

به سوی آنها (انسان‌ها) پیامبرانی برانگیخت که نوید
دهنده و هشدار دهنده‌اند. پیامبران، مردم را به پیروی از
خداوند فرمان دهند، و آنها را از سرکشی و نافرمانی در
برابر او نهی کنند. و آنچه مردم از امر خالق و دینشان
نمی‌دانند، به آنها بشناسانند.

کتاب الغیبة / ۱۷۴

خداوند متعال، به لطف خود بر مردم، برای آنان بندگان خاص
خود برگزید، تا امر و نهی او را به گوش مردم برسانند. اگر پیامبران
نبودند، هیچ فردی راه درست را نمی‌شناخت، و نمی‌توانست رفتار
صحیح را از رفتار غلط تشخیص دهد.

اگر مردم، راهنمایی از جانب خداوند نداشتند - مثل کودکان تازه
متولد شده - هیچ بهره‌ای از دانش‌های گوناگون نمی‌داشتند، و طریق
زندگی انسانی را نمی‌دانستند، و مانند حیوانات زندگی می‌کردند.

رحمت جهانیان

ثُمَّ بَعَثَ مُحَمَّدًا ﷺ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ؛ وَ تَمَّمَ بِهِ نِعْمَتَهُ،
وَ خَتَمَ بِهِ أَنْبِيَائَهُ، وَ أَرْسَلَهُ إِلَى النَّاسِ كَافَّةً.

خداوند، محمد ﷺ را به عنوان رحمت برای تمام
جهانیان برانگیخت و به وسیله او نعمتش را بر آنها تمام
کرد. و او را آخرین پیامبر قرار داد، و او را برای تمام مردم
- از زمان بعثت تا زمان قیامت - به نبوت فرستاد.

احتجاج / ۴۶۸

خدای عزیز و بلندمرتبه، توسط آخرین پیامبر خود، هدایت را
برای رستگاری و سعادت مردم تکمیل فرمود. دستورات الهی
توسط پیامبر اکرم حضرت محمد بن عبدالله ﷺ به تمام و کمال
رسید، برای آنکه همه انسان‌ها - از ظهور آن حضرت تا قیام قیامت -
با پیروی از آن روش، به سعادت ابدی نائل شوند. البته برای تفسیر
و تأویل و تبیین آن دستورات، امامان معصوم را برای مردم برگزید،
تا آنها بدون هدایتگر نمانند و برای دانستن آنچه که پیامبر رحمت
آورده است، گمراه نگردند. امروزه این وظیفه را صاحب این
سخنان شریف، حضرت ولی عصر ارواحنا فداه عهده‌دار است، تا
هر که را طالب هدایت است، هدایت کند و در صورت آماده شدن
مردم جهان، تمام آنان را به سوی کمالات انسانی راهبری فرماید.

۶

حجت خدا

إِنَّ الْأَرْضَ لَا تَخْلُو مِنْ حُجَّةٍ إِلَّا ظَاهِرًا وَإِمَّا مَغْمُورًا.

زمین، هیچگاه از حجت خداوند - چه آشکار باشد یا در
نهان - خالی نمی ماند.

کمال الدین / ۵۱۱

پیامبران و جانشینان ایشان - از حضرت آدم تا حضرت پیامبر
خاتم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، و از حضرت شیث تا امیرالمؤمنین و یازده فرزند
بزرگوارشان عَلَيْهِمُ السَّلَام - همیشه راهنما و هدایتگر مردمان بودند.

این بندگان ویژه، برگزیده خداوند هستند؛ در عین اینکه
می توانند یا در میان مردم آشکار باشند (یعنی مردم آنها را بشناسند)
یا به صورت پنهانی زندگی کنند (که در این حالت، مردم آنها را
نمی شناختند).

این پنهانی و ناشناس ماندن، برای بسیاری از انبیاء و جانشینان
آنها - اتفاق افتاده است - تا خداوند به این وسیله، هم برگزیدگانش را
از اذیت و آزار دشمنانش محفوظ بدارد، و هم مردم را امتحان کند و
هم حکمت‌های دیگر الهی تحقق یابد.

اما غیبت حضرت مهدی صلوات الله علیه نسبت به گذشتگان،
طولانی تر شده است، تا با اجازه خداوند، جهان را از عدل و داد پر
سازد. خداوند این امر مهم را فقط برای دوازدهمین جانشین پیامبر
اکرم تعیین فرموده است.

رضایت خداوند

الَّذِينَ اخْتَرْتَهُمْ لِنَفْسِكَ، وَ اصْطَفَيْتَهُمْ عَلَىٰ عِبَادِكَ، وَ
ارْتَضَيْتَهُمْ لِدِينِكَ، وَ خَصَّصْتَهُمْ بِمَعْرِفَتِكَ، وَ جَلَّلْتَهُمْ
بِكِرَامَتِكَ، وَ غَشَّيْتَهُمْ بِرَحْمَتِكَ، وَ رَبَّيْتَهُمْ بِنِعْمَتِكَ، وَ
غَذَّيْتَهُمْ بِحِكْمَتِكَ، وَ الْبَسَّيْتَهُمْ نُورَكَ، وَ رَفَعْتَهُمْ فِي
مَلَكُوتِكَ، وَ حَفَّفْتَهُمْ بِمَلَائِكَتِكَ، وَ شَرَّفْتَهُمْ بِنَبِيِّكَ.

آنان (امامان هدایتگر) را برای خودت اختیار کردی، و
برای بندگانت برگزیدی، و برای دینت از آنان راضی
شدی، و ایشان را به شناخت خودت مخصوص گردانیدی،
و به کرم و بخشش خود بزرگشان داشتی، و رحمت خود را
به ایشان پوشانیدی، و به نیکی و احسان خویش آنها را
پروراندی، و حکمت خودت را به ایشان خوراندی، و از
نورت بر ایشان پوشش ساختی، و آنها را به بلندترین
جایگاهها بالا بردی، و با فرشتگانت احاطه‌شان کردی، و
به سبب پیامبرت شرف و بزرگی به ایشان دادی.

بحار الانوار ۲۱/۵۲

ابوالحسن ضراب اصفهانی یکی از دوستان اهل بیت علیهم‌السلام
است که در تشریفی به خدمت حضرت ولی عصر ارواحنا فداه
صلواتی را از آن حضرت هدیه می‌گیرد. این جملات، قسمتی از آن
صلوات است که عصرهای جمعه خوانده می‌شود و صفات
ائمہ علیهم‌السلام را بیان می‌دارد. این مطالب عظمت و بزرگی امامان علیهم‌السلام را

در نزد خداوند متعال نشان می دهد. صلوات ابوالحسن ضراب در کتاب مفاتیح الجنان مرحوم شیخ عباس قمی در قسمت اعمال روز جمعه آمده است.

گنجینه های دانش

وَجَعَلَهُمْ خُزَّانَ عِلْمِهِ وَ مُسْتَوْدَعَ حِكْمَتِهِ وَ مَوْضِعَ سِرِّهِ. وَ أَيْدَهُمْ بِالذَّلَائِلِ. وَ لَوْ لَا ذَلِكَ، لَكَانَ النَّاسُ عَلَى سِوَاءٍ، وَ لَادَّعَى أَمْرَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ كُلُّ أَحَدٍ، وَ لَمَّا عُرِفَ الْحَقُّ مِنَ الْبَاطِلِ، وَ لَا الْعِلْمُ مِنَ الْجَهْلِ.

و ایشان را گنجینه های دانش خود، و امانتداران حکمت خویش، و جایگاه اسرارش قرار داده است. و با راهنمایی هایش تأییدشان کرده است. و اگر این گونه نبود، به تحقیق مردم همسان بودند، و هر فردی دستورات خدا را از جانب خودش مدعی می شد، و (در این حالت) حق از باطل و دانش از نادانی شناخته نمی شد.

احتجاج / ۴۶۹-۴۶۸

اگر خداوند، برای خود جانشینانی در زمین انتخاب نمی کرد، مردم از کجا می دانستند که چه کسی راست می گوید و چه کسی دروغ؟ زیرا هر کسی برای خود ادعا می کرد که راه و روش خداوند را بهتر از دیگری می داند. اما خداوند، پاکترین و معصوم ترین و زبده ترین آفریدگان خود را برای توضیح و تفسیر علم و دانش خود

برگزید، تا مردم بتوانند به آنها رجوع کنند و مشکلات خود را از آنها بپرسند. ایشان همان امامان معصوم از خاندان پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هستند.

معدن حقیقت

و لِيَعْلَمُوا أَنَّ الْحَقَّ مَعَنَا وَ فِينَا، لَا يَقُولُ ذَلِكَ سِوَانَا إِلَّا
كُذَّابٌ مُفْتَرٌّ، وَ لَا يَدَّعِيهِ غَيْرُنَا إِلَّا ضَالٌّ غَوِيٌّ.

باید بدانند که حق با ما و در میان ماست. به جز ما کسی
این مطلب را نگوید، مگر اینکه دروغگوی افترا زننده
باشد. و غیر از ما کسی این ادعا را ندارد، مگر اینکه گمراه
باشد و گمراه سازد.

بحار الانوار ۵۳ / ۱۹۱

خداوند متعال، خاندان رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ را حجت بر مردم
برگزیده و به ایشان دین خودش را زنده کرده و آنها را گنجینه‌های
علم خویش قرار داده است. در روایت دیگری داریم: «عَلِيٌّ مَعَ الْحَقِّ
وَ الْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ يَدْوَرُ مَعَهُ حَيْثُ مَا دَارَ»^۱ یعنی علی عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ با حق است و حق
با علی عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ است؛ (حق) با او می‌گردد، هر جا که او باشد.
این گونه است که کسی جز اهل بیت پیامبر عَلَيْهِمُ السَّلَامُ این ادعا را نکند،
مگر اینکه دروغگو باشد و بخواهد مردم را گمراه سازد، زیرا

۱ - رجوع شود به کتاب «حق با علی است» نوشته مهدی فقیه ایمانی.

خداوند کسی غیر از خاندان نور علیهم السلام را برای هدایت و راهنمایی مردم انتخاب نفرموده است.

۱۵

یاری حق

وَ إِنَّا لِعَظِيمِكَ غَاضِبُونَ وَإِنَّا عَلَى نَصْرِ الْحَقِّ
مُتَعَاصِبُونَ وَإِلَى وُرُودِ أَمْرِكَ مُشْتَاقُونَ.

ما از ناخشنودی تو ناخشنودیم، و ما بر یاری حق کوشا و بر
آمدن دستورت مشتاق هستیم.

مهیج الدعوات / ۶۷

این جمله، یکی از جملات دعای حضرت امام زمان علیه السلام در قنوت است که در آن، عبودیت و اطاعت محض خود را نسبت به او امر خدای متعال متذکر شده‌اند و آمادگی خود را برای یاری حق اعلام کرده‌اند.

۱۱

ظرف مشیت

قُلُوبُنَا أَوْعِيَةٌ لِمَشِيَّةِ اللَّهِ فَإِذَا شَاءَ شِئْنَا، وَ اللَّهُ يَقُولُ: «وَ
مَا تَشَاؤُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ».

دل‌های ما (خاندان رسالت) جایگاه مشیت الهی است.
پس هرگاه او بخواهد، ما هم می‌خواهیم. و خداوند (در این
باره) می‌فرماید: شما نمی‌خواهید، مگر این که خدا
بخواهد.

کتاب الغیبة / ۵۲-۵۱

خداوند، رهبرانی را از میان بندگان برگزیده خود برای هدایت
انسانها برگزید، تا سخن آنها سخن خدا و رفتار و کردار آنها نیز
مطابق با فرامین الهی باشد. آنان در عبودیت بی‌همتا بودند. به همین
دلیل، برگزیدگان الهی می‌توانستند ظرف خواستهای خداوند
شوند، و مقام رهبری را در میان مردم، از آن خود گردانند. دیگران
اراده و خواست خداوند را، بر اراده و خواست خود ترجیح
نمی‌دهند، لذا برای رسیدن به مقامات الهی قابلیت نخواهند داشت.
این است کلام قطب عالم امکان حضرت ولی عصر ارواحنا فداه
در باره خود و پدران بزرگوارش علیهم‌السلام، که خواست و اراده الهی را بر
خواست و اراده خود مقدم می‌دارند.

۱۲

آگاهی امامان

فَانَا نُحِيطُ عِلْمًا بِأَنْبَاءِكُمْ وَ لَا يَعْزُبُ عَنَّا شَيْءٌ مِّنْ
أَخْبَارِكُمْ.

ما بر اخبار (و مسائل) شما آگاه هستیم و چیزی از اوضاع

شما بر ما پوشیده نیست. احتجاج / ۴۹۷

حضرت مهدی علیه السلام، به علم امامت - که از جانب خداوند دارند - از تمام مسائل مردم - آسایش‌ها و مشکلات آنها - آگاه هستند. ایشان، وارث به حق دیگر حجت‌های الهی هستند که همگی از احوال پیروان خود خبر داشتند و هرگاه لازم ببینند، مشکلات و نگرانی آنها را رفع خواهند کرد؛ هرچند مردم ندانند که چگونه مشکلات آنها برطرف شده است.

۱۳

مراعات دوستان

إِنَّا غَيْرُ مُهْمَلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَ لَا نَاسِيْنَ لِذِكْرِكُمْ.

ما، در رعایت حال شما کوتاهی نداریم، و یاد شما را فراموش نمی‌کنیم.

بحار الانوار ۱۷۵ / ۵۳

این جمله، قسمتی از نامه حضرت بقیه الله ارواحنا فداه برای مرحوم شیخ مفید است. محمدبن محمدبن نعمان عکبری بغدادی مشهور به شیخ مفید، از بزرگان دانشمندان شیعه (متوفی ۴۱۳ ق) است. ایشان عمری را در دفاع از مرزهای عقیده تشیع و ابراز و اظهار حقانیت آن - که توسط دشمنان خدا و دشمنان رسول و اهل بیت علیهم السلام مورد تعرض واقع شده بود - سپری کردند. و بارها از جانب حضرت ولی عصر ارواحنا فداه تأیید شده‌اند. حضرت مهدی علیه السلام در این قسمت از نامه، بیان فرموده‌اند که به یاد دوستان و شیعیانشان هستند و مراعات آنها را خواهند کرد.

وقتی انسان چنین سایه بلند پایه‌ای را بر سر داشته باشد، برای شکر این نعمت باید بکوشد که همواره به یاد امام زمانش باشد، و برای او دعا کند.

۱۴

دوستدار دوستان

وَلَوْ لَا مَا عِنْدَنَا مِنْ مَحَبَّةٍ صَالِحِكُمْ وَ رَحْمَتِكُمْ وَ
الِإِشْفَاقِ عَلَيْكُمْ، لَكُنَّا عَنْ مُخَاطَبَتِكُمْ فِي شُغْلٍ.

اگر این گونه نبود که ما دوستدار اصلاح کار شما هستیم و به شما نظر لطف و رحمت داریم، از توجه و التفات به شما - به دلیل کارهای ناپسندتان - احتراز می‌کردیم.

بحار الانوار ۱۷۹/۵۳

امام علیه السلام پدری دلسوز برای امت است. با این که ما مردم بارها نشان داده‌ایم که در پیروی از امامان خود علیهم السلام کوتاهی داریم، اما حضرت ولی عصر علیه السلام نظر لطف و محبت و مهربانی خویش را از ما دریغ نکرده‌اند.

۱۵

دوری از امام

فَمَا يَحْبِسُنَا عَنْهُمْ إِلَّا مَا يَتَّصِلُ بِنَا مِنْ نَكْرَهُهُ وَ لَا نُؤْتِرُهُ
مِنْهُمْ.

هیچ مطلبی ما را از آنها دور نمی‌سازد، مگر کارهای
ناپسندی که از ایشان به ما می‌رسد؛ که آن کارها را خوش
نداریم. احتجاج / ۴۹۹

نشانه نزدیکی یا دوری امام زمان عجل الله فرجه نسبت به شیعیانشان، پاک
بودن یا گناه کردن آنهاست. بسیاری از سعادت‌مندان که تا امروز مورد
توجه و عنایت حضرتش بوده‌اند، و به محضر آن بزرگوار شرف
حضور یافته‌اند، در بندگی خدا و اطاعت از فرامین او کوشا بودند. راه
وصال به حریم ملکوتی آن امام همام، همواره همین بوده است.

۱۶

ندبه و زاری

فَلَيْنُ أَخْرَتِنِي الدُّهُورُ وَ غَاقِنِي عَنْ نَصْرِكَ الْمَقْدُورُ وَ لَمْ
أَكُنْ لِمَنْ حَارَبَكَ مُحَارِباً وَ لِمَنْ نَصَبَ لَكَ الْعَدَاوَةَ
مُنَاصِباً، فَلَا تُدْبِنَنَّ صَبَاحاً وَ مُسَاءً وَ لَا بُكَيْنًا لَكَ بَدَل
الدُّمُوعِ دَمًا.

پس اگر روزگاران مرا به تعویق انداختند، و تقدیر مرا از
یاری تو بازداشت، و نبودم تا در برابر آنان که با تو
جنگیدند، بجنگم و با دشمنانت به دشمنی برخیزم، پس
(به عوض آن) هر روز و هر شب بر تو ندبه و زاری کنم، و بر
تو، خون به جای اشک از دیدگان جاری کنم.

زیارت ناحیه، زیارت حضرت امام زمان بر جدّ بزرگوارشان حضرت سیدالشهداء علیه السلام است. در جملاتی از آن زیارت که نقل شد، گوشه‌ای از اندوه و ناراحتی حضرت مهدی علیه السلام بر جدّ گرامی خود معلوم می‌گردد. باشد که با دیدن این جملات، از جان و دل بگوییم: **أَيْنَ الطَّالِبِ بِدَمِ الْمُقْتُولِ بِكَرْبَلَاءَ** (کجاست آن طالب خون شهید کربلا^۱)؟

آخرین بازمانده

أَنَا خَاتَمُ الْأَوْصِيَاءِ وَ بِي يَدْفَعُ اللَّهُ الْبَلَاءَ عَنْ أَهْلِي وَ
شِيعَتِي.

من آخرین جانشین (پیامبر اسلام) هستم. و خداوند، به سبب من، بلا را از خاندان و شیعیانم دور می‌گرداند.

بحار الانوار ۳۰ / ۵۲

حضرت بقیه الله علیه السلام، آخرین بازمانده از دوازده جانشین پاک حضرت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله است، همان بزرگواری که خداوند، در بین تمام انبیاء و جانشینان آنها، ایشان را برای اصلاح جهان برگزیده است. خداوند، به دلیل همین عظمت و بزرگی، و به دلیل محبت به آن بزرگوار، به سبب ایشان، بلا را از خاندان و شیعیان آن حضرت بر طرف می‌گرداند.

۱۸

گرویدن

يَا نَصْرَ بْنَ عَبْدِ رَبِّهِ! قُلْ لِأَهْلِ مِصْرَ: أَمَنْتُمْ بِرَسُولِ
اللَّهِ ﷺ حَيْثُ رَأَيْتُمُوهُ؟

ای نصر پسر عبد ربّه! اهل مصر را بگو: آیا به رسول
خدا ﷺ ایمان آورده‌اید، در زمانی که او را دیده‌اید؟

کمال الدین / ۴۹۲

این کلام را حضرت ولی عصر علیه السلام به فردی فرمودند که در طلب
ایشان - پس از شهادت امام حسن عسکری علیه السلام - بوده است. مطلب
برای افرادی است که در آن زمان نسبت به امام دوازدهم علیه السلام شکّی به
دلشان راه یافته بود. یعنی مسلمان شدن شما، به دلیل رؤیت پیامبر
اکرم صلی الله علیه و آله نبوده است، بلکه به دلیل قرائن علمی و عقلی اسلام
آورده‌اید. در ایمان به امامتان نیز، باید همین گونه باشید. و حضور یا
غیبت آن حضرت، نباید در ایمان شما به حجّت خدا اثری داشته
باشد.

۱۹

امنیت زمین

وَ إِنِّي لَأَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ كَمَا أَنَّ النُّجُومَ أَمَانٌ لِأَهْلِ
السَّمَاءِ.

همان گونه که ستارگان، سبب آسایش و آرامش اهل

آسمان‌ها هستند، من هم برای زمینیان سبب آرامش و

امنیت هستم. کمال‌الدین / ۴۸۵

حضرت صاحب‌الزمان عجل الله تعالی فرجه الشریف نه تنها برای شیعیان خودشان، بلکه برای تمام مردم باعث امنیت و آرامش‌اند. ایشان ذخیره الهی برای تشکیل حکومت عدل الهی است. رفاه، امنیت و آسایش در حکومت آن بزرگوار به قدری زیاد خواهد بود که در ذهن و فکر ما هم نمونه‌ای از آن متصور نیست. اما این شأن و مقام، منحصر به دوره ظهور نیست، بلکه در دوره غیبت نیز، بسیاری از بلاها به یمن وجود مسعود آن حضرت دفع می‌گردد، هرچند مردم ندانند که بر سر خوان احسان چه امام مهربانی نشسته‌اند.

۲۰

دوری از مردمان

أَبِي أَبُو مُحَمَّدٍ عَهْدَ إِلَيَّ أَنْ لَا أَجَاوِرَ قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ لَهُمُ الْخِزْيُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ.

پدرم ابومحمد (حضرت امام حسن عسکری علیه السلام) از من پیمان گرفت، تا همسایه افرادی نباشم که خداوند بر آنها غضب فرموده، و بر ایشان در دنیا و آخرت، خواری و ذلت و عذاب دردناکی قرار داده است.

حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف؛ آن بازمانده خاندان عصمت و طهارت، آن باقی مانده خداوند بر روی زمین، آن که جهان را پر از عدل و داد خواهد کرد، آن که بیش از هزار سال رایت هدایت مردم بر دوش اوست - بدون این که او را شناخته باشند و یا منتی از او در این امر دیده باشند - آن رحمت واسعه الهی و... برای حفظ شأن و حرمت خود، و جهت حفظ خود از آزار مردمان پست و بی مقدار، موظف شده اند تا در مکانهایی زندگی کنند که با افراد گناهکار و انسانهایی که پایبند اخلاق صحیح نیستند، نباشند. پس مواظب اعمال و رفتارمان باشیم.

۲۱

پنهانی

اللَّهُمَّ احْجُبْنِي عَنْ عُيُونِ أَعْدَائِي.

خداوندا! مرا از دیدگان دشمنانم پنهان دار.

مهج الدعوات / ۳۰۲

حضرت مهدی عليه السلام و زلیخه بسیار سنگینی از جانب خداوند بر عهده دارند، که این وظیفه برای هیچ یک از انبیاء و ائمه عليهم السلام نبوده است. ایشان منتظر امر خدای متعال هستند، تا پس از ظهور، برای برپایی عدل و ایجاد صلح و آرامش و آسایش برای تمام جهان، زمین را از وجود ستمگران و زورگویان پاک سازند. به همین دلیل دعا می فرمایند که خداوند، ایشان را از دید دشمنان پنهان سازد، تا به وظیفه سنگینی که پیش رو دارند، به بهترین صورت ممکن عمل کنند.

۲۲

راه یافته

أَنَا الْمَهْدِيُّ، أَنَا قَائِمُ الزَّمَانِ، أَنَا الَّذِي أَمْلَأُهَا عَدْلًا كَمَا
مُلِئْتُ ظُلْمًا وَجَوْرًا.

من مهدی هستم، من قیام کننده زمانم، من آن کسی
هستم که (زمین را) از داد پر کنم همان طور که (قبل از آن)
از ظلم و ستم پر شده باشد.

بحار الانوار ۲/۵۲

حضرت مهدی علیه السلام توسط خدای کریم هدایت شده، و برگزیده
اوست، تا در روی زمین به عدل قیام کند، و جامعه بشری را از ظلم و
ستم نجات دهد. اوست که می تواند زمین را از ستم ها و تجاوزهای
انسان های قدرتمند و زورگو پاک سازد، و ستم دیدگان و
مستضعفین را از شر آنان رها سازد. هیچ کس جز آن حضرت را
نرسد که این گونه ادعا کند.

۲۳

دوری از گردنکشان

إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ لِأَحَدٍ مِنْ آبَائِي عليه السلام، إِلَّا وَقَدْ وَقَعَتْ فِي عُنُقِهِ
بَيْعَةٌ لَطَاغِيَّةٍ زَمَانِيهِ. وَإِنِّي أَخْرُجُ حِينَ أَخْرُجُ، وَلَا بَيْعَةٌ
لِأَحَدٍ مِنَ الطَّوَاغِيتِ فِي عُنُقِي.

بر هیچ یک از پدرانم علیهم السلام (زمانی) نگذاشته، مگر اینکه

نسبت به طاغوت زمان خود بیعتی بر گردن داشته است.
 اما وقتی که من خروج کنم، هیچ بیعتی نسبت به هیچ یک
 از طاغوت‌ها بر گردن ندارم.

کمال الدین / ۴۸۵

هر کدام از امامان پیشین و پدران معصوم حضرت ولی
 عصر علیه السلام، ناچار بودند تا در حکومت ستمگران زندگی کنند و برای
 انجام وظیفه، به حکم الهی تن به بیعت داده‌اند، تا جان شیعیان و
 دوستدارانشان را نجات دهند. اما امام زمان علیه السلام تحت حاکمیت هیچ
 حکومت ستمگری زندگی نخواهند کرد، تا زمانی که اجازه ظهور
 یابند و جهان را از وجود ستمگران و طاغوت‌ها پاک سازند.

۲۴

بقیة الله

أَنَا بَقِيَّةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَالْمُنْتَقِمُ مِنْ أَعْدَائِهِ.

منم باقیمانده خداوند در زمین او، و انتقام گیرنده از
 دشمنانش.

بحار الانوار ۲۴/۵۲

حضرت ولی عصر علیه السلام، یک صفت و یک وظیفه خودشان را در
 این جمله بیان فرموده‌اند. برای فهم بیشتر از این جمله، به قرآن
 رجوع می‌کنیم:

۱ - خدای متعال می فرماید: **بَقِيَّةُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ** ^۱. یعنی باقیمانده خداوند برای شما بهترین است، اگر مؤمن هستید. این آیه ای است که آن حضرت در روز ظهور، هنگام تکیه زدن بر خانه کعبه می خوانند. ^۲

۲ - خداوند در جای دیگر می فرماید: **إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا وَأَكِيدُ كَيْدًا فَمَهْلُ الْكَافِرِينَ أَهْمُهُمْ رُؤَيْدًا** ^۳. یعنی آنها قطعاً مکر خواهند کرد (دشمنان خدا هرچه بتوانند مکر خواهند کرد) و ما هم پاسخ مکرشان را به مکر خواهیم داد. پس به کافرین، اندکی مهلت ده. ابوبصیر درباره تفسیر آیه «**فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ**» ^۴. از امام صادق علیه السلام پرسید، آن حضرت در پاسخ فرمود:

بر ایشان نیرویی نیست که بتوانند بر آفریننده خود چیره گردند. و از جانب خداوند یآوری ندارند تا بتوانند بر او اراده بدی داشته باشند.

ابوبصیر معنای آیه «**إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا**» را پرسید. امام صادق علیه السلام پاسخ دادند:

بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نیرنگ زدند، و بر علی علیه السلام نیرنگ زدند، و بر فاطمه علیها السلام نیرنگ زدند. پس خداوند فرمود:

ای محمد! ایشان (کفار و منافقین) نیرنگی آوردند، و من نیز (بر ایشان) نیرنگی آورم. پس ای محمد! کافران را مهلت دادم، مهلت اندکی، تا زمان ظهور قائم که از ستمگران و طاغوت های قریش و

۱ - هود / ۸۶

۲ - کمال الدین / ۳۳۱.

۳ - طارق / ۱۷ - ۱۵.

۴ - طارق / ۱۰.

بنی امیه و مردمان دیگر - به خاطر من - انتقام گیرد^۱.

۲۵

غیبت دوم

فَقَدْ وَقَعَتِ الْغَيْبَةُ الثَّانِيَةَ فَلَا ظُهُورَ إِلَّا بَعْدَ إِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَ
جَلَّ.

زمان غیبت دوم (غیبت کبری) فرا رسید. پس ظهور
نخواهد بود، مگر بعد از اجازه خداوندی که عزیز و
گرامی است.

کمال الدین / ۵۱۶

حضرت مهدی علیه السلام در سال ۳۲۹ در نامه‌ای به جناب علی بن
محمد سمری - آخرین نایب خاص ایشان در دوران غیبت صغری -
اتمام نیابت خاص و شروع غیبت کبری را اعلام می‌دارند.
آن امام همام علیه السلام، در این جمله از نامه تأکید می‌کنند که ظهور
حضرتش تنها موکول به اذن و اجازه خداست، همچنان که در
روایات دیگر، فرموده‌اند که:

هر کس برای ظهور زمانی تعیین کند، قطعاً دروغگو است^۲.

۱ - تفسیر قمی ۲ / ۴۴۵.

۲ - بحار الانوار ۵۳ / ۱۸۰.

دلیل غیبت

وَ أَمَّا عَلَّةُ مَا وَقَعَ مِنَ الْغَيْبَةِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: «يَا
أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنَ أَشْيَاءَ إِن تُبَدَّ لَكُمْ
تَسْؤُكُمْ»^۱.

اما علت وقوع غیبت؛ خداوند عزوجل می فرماید: «ای
مؤمنان! از چیزهایی نپرسید که اگر (پاسخ آن) برایتان
آشکار گردد، غمگین می شوید».

کمال الدین / ۴۸۵

بسیاری از شیعیان آرزو دارند که شاهد حکومت جهانی امام
عصر^ع باشند، و در آن زمان زندگی کنند. زندگی در حکومتی که نه
جنگ دارد و نه بی خانمانی، نه فقر و نه جهل. دانش را در بالاترین
حد دارد و امنیت و عدالت در تمام جهان موج می زند؛ به حدی که
پیرزنی ناتوان مسیر طولانی را به تنهایی سیر می کند، اما از دزد و
غارتگر و ظالم نمی ترسد. علاوه بر آن، معنویات نیز به نهایت خود
می رسد و زمینه برای رسیدن به قرب الهی، بهتر از هر زمان دیگر
فراهم می شود.

به همین دلیل، بعضی از شیعیانی که افتخار تشریف به حضور آن
حضرت را داشتند، از غیبت ایشان احساس ناراحتی می کردند و
دلیل غیبت را می پرسیدند. حضرت مهدی^ع در نامه ای که به یکی

از شیعیان می نویسند، می فرمایند که درباره علت غیبت نپرسید، که اگر پاسخ آن را بدانید، ناراحتی شما افزون خواهد شد. وظیفه ما این است که به جای این گفتگو، با دعا برای ظهور و عمل صالح، زمینه ظهور را فراهم سازیم. و ما باید به وظایف خود عمل کنیم، تا به لطف الهی - چه در زمان غیبت و چه در زمان ظهور - در پیشگاه حضرتش رؤسفید باشیم.

۲۷

خورشید پشت ابر

وَأَمَّا وَجْهُ الْإِنْتِفَاعِ بِي فِي غَيْبَتِي فَكَالْإِنْتِفَاعِ بِالشَّمْسِ إِذَا غَيَّبَتْهَا عَنِ الْأَبْصَارِ السَّحَابُ.

«مثال فایده من در زمان غیبت، مانند سود بردن از خورشید است، در زمانی که توسط ابرها از دیده‌ها پنهان می‌شود».

کمال الدین / ۴۸۵

وقتی خورشید در پشت ابرها پنهان می‌گردد، با چشم دیده نمی‌شود. اما زمین از نورش بهره می‌برد، و همه گیاهان و موجودات دیگر توسط همان نور پشت ابر، به زندگی خود ادامه می‌دهند؛ هرچند ندانند که فایده رسانی خورشید چگونه است. مردم نیز در زمان غیبت نمی‌توانند حضرت مهدی عجل الله فرجه را ببینند، اما از راهنمایی‌ها، دعاها، گره‌گشایی‌ها، و دیگر برکتهای وجودی ایشان بهره می‌برند؛ هرچند که ندانند آن حضرت عجل الله تعالی فرجه‌ه است.

فرجه الشریف چگونه این کارها را انجام می دهند، و یا حتی نتوانند ایشان را به چشم خود ببینند.

۲۸

زمان ظهور

وَ أَمَّا ظُهُورُ الْفَرَجِ فَإِنَّهُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى نِكْرُهُ وَ كَذِبَ
الْوَقَاتُونَ.

اما زمان (ظهور و) گشایش (کار من) مربوط به خدا است
که یادش بلند باد. و آنان که (برای ظهور من) وقت تعیین
می کنند، دروغگویند.

کمال الدین / ۴۸۴

خدای متعال، زمان ظهور و فرج حضرت ولی عصر ارواحنا
فداه را برای ایجاد عدالت و دادگستری در تمام جهان به کسی خبر
نداده است. به همین دلیل، کسی که ادعا کند زمان ظهور امام
زمان عجله را دقیقاً می داند، قطعاً دروغگوست؛ در هر جا و هر
جایگاهی که باشد. این، یکی از آزمونهای بزرگ و دشوار شیعه در
زمان غیبت است. و در عین حال، یکی از محکهای روشنی می باشد
که می توان صحت و سقم ادعاهای مدعیان را با آن سنجید.

۲۹

حکومت عدل

أَنَا الْقَائِمُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، أَنَا الَّذِي أَخْرَجُ فِي آخِرِ
الزَّمَانِ بِهَذَا السَّيْفِ - وَ أَشَارَ إِلَيْهِ - فَأَمَلًا الْأَرْضَ قِسْطًا
وَ عَدْلًا كَمَا مَلِئْتُ جُورًا وَ ظُلْمًا.

من قیام کننده از آل محمد علیهم السلام هستم. منم آن کسی که
به این شمشیر در آخر الزمان خروج می‌کنم. و سپس
زمین را از عدل و داد آکنده سازم، همچنان که (قبل از آن)
از ظلم و ستم پر شده باشد.

کمال الدین / ۴۵۴

مردی از بنی راشد پس از تشرّف به حضور حضرت مهدی عجی
می‌گوید: آن بزرگوار به من فرمود: آیا می‌دانی من چه کسی هستم؟
گفتم: به خدا قسم که نمی‌دانم. آنگاه حضرت در معرفی خود، این
جملات را فرمودند، که هر جمله‌ای از آنها، بابی از ابواب معرفت
درباره آن امام همام عجی است.

۳۰

پیمانۀ بزرگواری‌ها

این کتاب را بنویس، و عربی هم بنویس، و نام او را بگذار: «مکیال
المکارم فی فوائد الدعاء للقائم».

مکیال المکارم ۱ / ۴

مرحوم آیه الله میرزا محمد تقی موسوی اصفهانی (متوفی ۱۳۴۸ هجری قمری) در مقدمه کتاب «مکیال المکارم فی فوائد الدعاء للقائم» می گوید:

در باب هشتم از کتاب «أَبْوَابُ الْجَنَّاتِ فِي آدَابِ الْجُمُعَاتِ»^۱ هشتماد و چند فایده از فواید دنیایی و آخرتی را که بر دعا برای فرج امام زمان صلوات الله علیه مترتب است، یادآور شدم. سپس در ذهنم خطور کرد که برای این موضوع، کتابی جداگانه تألیف کنم که شامل تمام آن فوائد باشد و نظم جدیدی به آن بدهم. اما سختیهای دوران و نگرانیها، مرا از آن کار بازداشت، تا اینکه کسی در خواب، بر من تجلی کرد که قادر بر وصفش توسط قلم و کلام نیستم؛ یعنی مولایم امام منتظر، و محبوب دل شکسته ام. ایشان به من سخنی گفت، که از بیانش بهجت و هیجانی بر من وارد شد، فرمود: «این کتاب را بنویس، و عربی هم بنویس، و نام او را بگذار: مکیال المکارم فی فوائد الدعاء للقائم»^۲.

ترجمه فارسی این کتاب نفیس در دو مجلد منتشر شده است. و در زمینه مباحث مربوط به امام عصر علیه السلام، غیبت، انتظار، وظایف ما نسبت به حضرتش، دعا برای آن امام همام (علت، فوائد، کیفیت، زمانها و مکانهای مناسب) و... است که حقایق بسیار ارزشمند در بر دارد.

---

۱ - این کتاب را مؤلف بزرگوار آن در سال ۱۳۲۶ هجری قمری (در سن ۲۶ سالگی) به پایان رسانده است.

۲ - پیمانه بزرگواری ها، در بیان فوائد دعا بر حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف.

۳۱

انکار حق

طَلَبُ الْمَعَارِفِ مِنْ غَيْرِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ مُسَاوِقٌ لِإِنْكَارِنَا.
درخواست معارف، از غیر ما اهل بیت، انسان را به انکار ما
می‌کشاند.

المختار ۲ / ۱۳۴

خداوند، اهل بیت پیامبر اکرم عليه السلام را باب ورود به مدینه علم آن
رسول گرامی صلى الله عليه وآله قرار داده است. دیگران که مدعی دانش‌های
الهی هستند، مردم را به گمراهی می‌کشاند. زیرا خداوند، دانشی به
آنها نداده، و فقط این خانواده را مخصوص علوم خودش تعیین
فرموده است. از این رو، مدعیان غیر از این خاندان قطعاً مردم را به
سوی گمراهی می‌کشاند.

این مضمون، در کلمات دیگر امامان معصوم عليهم السلام نیز بیان شده
است. از جمله این کلام نورانی که امام امیرالمؤمنین عليه السلام به جناب
کمیل فرمود:

يَا كَمِيلُ! لَا تَأْخُذْ إِلَّا عَنَّا تَكُنْ مِنَّا.

ای کمیل! (علم و معرفت را) جز از ما بگیر، تا از ما باشی.
و امام هادی عليه السلام در زیارت جامعه کبیره، در وصف امامان
معصوم عليهم السلام فرمود:

الْبَابُ الْمُبْتَلَى بِهِ النَّاسُ مَنْ آتَاكُمْ نَجَى وَمَنْ لَمْ يَأْتِكُمْ هَلَكَ ۲.

۱- بحار الانوار / ۷۷.

۲- مفاتیح الجنان، زیارت جامعه کبیره.

گشایش کار * ۳۷

شما باید دروازه‌های که مردم به (ورود) آن آزموده می‌شوند: هرکس از آن درآمد، نجات یافت. و هر که از طریق شما وارد دین نشد، هلاک گردید.

عقل انسان حکم می‌کند: هرکس که علم را جز از «معدن علم» بجوید، تنها راه جهل می‌پوید، و سخن به گزاف می‌گوید.

۳۷

گشایش کار

وَ أَكْثِرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ ذَلِكَ فَرَجُكُمْ.

برای شتاب در گشایش (کار) بسیار دعا کنید که همان گشایش (کار) شماست.

کمال‌الدین / ۴۸۵

محمد بن فضیل نقل می‌کند که از امام رضا علیه السلام درباره فرج پرسیدند. آن حضرت فرمودند: آیا انتظار فرج (گشایش کار) همان فرج نیست؟ خداوند عزوجل فرمود: *فانتظروا انی معکم من المنتظرین*^۱ (یعنی منتظر باشید که من همراه شما از منتظرین هستم^۲).

جناب ابوبصیر نیز روایت کرده که امام صادق علیه السلام فرمودند: ای ابابصیر! طوبی^۳ برای شیعیان قائم ما باشد که در غیبت او منتظر ظهورش هستید، و (نیز) برای پیروان او در وقت ظهورش باشد.

۱- یونس / ۲۰.

۲- تفسیر نورالتقلین ۲ / ۲۹۷ ح ۳۳.

۳- طوبی درختی است در بهشت، با ویژگیهای شگفتی که در روایات آنها را برشمرده‌اند.

آنان دوستان خدا هستند که ترسی برایشان نباشد و ایشان غمگین نشوند^۱. این گونه احادیث راهگشا، تکلیف و وظیفه بسیار مهم ما در زمان غیبت را نشان می دهد.

۳۳

کلام خدا

إِذَا أَرَدْتُمْ التَّوَجُّهَ بِنَا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَ إِلَيْنَا، فَقُولُوا كَمَا
قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: سَلَامٌ عَلَى آلِ يَسٍّ...

اگر توسط ما خواستید به سوی خدا و به سوی ما توجه کنید، پس بگویید همان گونه که خدای بلند مرتبه می فرماید: سلام بر آل یاسین...

احتجاج / ۴۹۲

این مطلب، ابتدای یکی از معروفترین زیارت‌های امام عصر علیه السلام است. این زیارت در کتاب مفاتیح الجنان مرحوم حاج شیخ عباس قمی، در قسمت زیارت‌های مخصوص حضرت ولی عصر علیه السلام آمده است. زیارت آل یاسین که به افتخار جناب حمیری توسط حضرت مهدی علیه السلام فرستاده شده، در سننامه‌ای ارزشمند، و کتابی است همواره گشوده، که باید بارها بخوانیم و بر جان بنشانیم.

مزرعه آخرت

إِنَّ الدُّنْيَا قَدْ دَنَتْ فَنَاوُهَا وَ زَوَالُهَا وَ أَذِنَتْ بِالْوِدَاعِ. وَ إِنِّي
أَدْعُوكُمْ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَى رَسُولِهِ وَ الْعَمَلِ بِكِتَابِهِ وَ إِضَاتِهِ
الْبَاطِلِ وَ إِحْيَاءِ سُنَّتِهِ.

نابودی و فروپاشی دنیا به راستی نزدیک است، و (بدین
وسیله) با شما وداع می‌گوید. اما بدانید که من شما را به
سوی خدا و فرستاده‌اش، و به عمل بر کتابش و میراندن
باطل و زنده گرداندن روش او (خدا) فرا می‌خوانم.

عقد الدرر / ۱۴۵

جابر - که از یاران نزدیک امام باقر علیه السلام است - نقل می‌کند که آن
حضرت علیه السلام فرمود:

حضرت مهدی در مکه و زمان نماز عشاء، آشکار خواهد شد. و
پرچم رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و پیراهن و شمشیرش و نشانه‌ها و نور و
بیان را همراه دارد. وقتی نماز عشا را خواند، با بلندترین صدایش
خواهد گفت:

ای مردم! من خداوند را به یاد شما می‌آورم. و بدانید که جایگاه
شما در پیشگاه او خواهد بود. اوست که برای شما حجت برگزید و
پیامبرانی برانگیخت، و کتاب فرو فرستاد. و به شما امر کرد که
چیزی را با او شریک مسازید، و فرمان او و فرستاده‌اش را گردن
نهدید (و نیز امر فرمود) تا هر آنچه را که قرآن زنده گردانیده، شما هم
زنده گردانید و هر آنچه را قرآن نابود کرده است، بمیرانید. یاور

هدایت، و پناه پرهیزکاری باشید، که نابودی و از بین رفتن دنیا نزدیک است. (و بدین وسیله) با شما وداع می‌گوید و بدانید که من شما را به سوی خدا و فرستاده‌اش، و عمل بر کتابش (قرآن کریم) و میراندن باطل و زنده گرداندن روش او (خداوند) فرامی‌خوانم.

۳۵

طرد شیطان

فَمَا أَرْغَمَ أَنْفَ الشَّيْطَانِ بِشَيْءٍ مِثْلَ الصَّلَاةِ فَصَلَّاهَا وَ
أَرْغَمَ أَنْفَ الشَّيْطَانِ.

هیچ چیز مانند نماز، بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد. پس
نماز بگذار، و بینی شیطان را به خاک بمال.

بحار الانوار ۵۳ / ۱۸۲

شیطان، پس از طرد شدن از بارگاه الهی، با خود عهد کرده است که بندگان خدا را گمراه سازد. و تلاش او برای ضلالت بندگان است که در مسیر عبادت پروردگار هستند.
شیطان، دشمنی خداوند را برگزید. به همین دلیل دوست نمی‌دارد که مردم به سوی خدا بروند و او را عبادت کنند.
حضرت مهدی علیه السلام در این جمله، یکی از مهمترین راههای درگیری با این دشمن انسانیت را بیان فرموده‌اند.

۳۶

رستگاری

مَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ اللَّهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ.

کسی که در راه انجام اوامر خدای عزوجل باشد، خداوند نیز او را در (رسیدن به) نیازهایش یاری کند.

بحارالانوار ۵۱ / ۳۳۱

حاجت خداوند و خواسته‌های حضرت حق، پیروی انسان از اوامر و دستورات الهی است، که همان نیز - خود - بشر را به سعادت و رستگاری می‌رساند. خدای متعال، نیازی به هیچ یک از مخلوقات خود نداشته و ندارد و نخواهد داشت؛ او بی‌نیاز مطلق است، در صورتی که همه مخلوقات به او نیازمندند. راه رسیدن انسان به نیازهایش، در این جمله، به کوتاهترین نحوه ممکن بیان شده است. و بهترین کلام، سخن کوتاه و گویا است.

۳۷

پاکیزگی

وَ أَمْثَ أَمْوَالِكُمْ فَلَا نَقْبَلُهَا إِلَّا لِتَطَهَّرُوا. فَمَنْ شَاءَ فَلْيَصِلْ وَ مَنْ شَاءَ فَلْيَقْطَعْ. فَمَا آتَانِي اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَاكُمْ.

اموال شما را قبول نمی‌کنیم، مگر برای تزکیه و پاکی خود شما. پس هرکس که خواهد، بفرستد. و هرکس که مایل نیست، قطع کند. زیرا آنچه خداوند به من داده، از تمام

آنچه به شما بخشیده، بهتر است.

کمال الدین / ۴۸۴

مردمان بی مقدار و پست، پرداخت سهم امام و دیگر نذرها و وجوه خیریه را وسیله‌ای برای مباحثات خود، و درآمدی برای امام علیه السلام می‌پندارند. در صورتی که خدای متعال، برای پاکیزگی و طهارت روحی و معنوی انسان، پرداخت خمس و زکات را بر مردم واجب ساخت. لذا دریافت اموال فردی توسط حضرات معصومین علیهم السلام، نشان دهنده قبولی عمل خود آن فرد است. و هر کس امام علیه السلام را نیازمند این مبالغ ناچیز بداند، حق معرفت حجت خدا را ادا نکرده است.

۳۸

ارجاع به فقها

وَ أَمَّا الْحَوَائِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُؤَاةِ حَدِيثِنَا
فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ.

در حوادث جدید، به راویان حدیث ما رجوع کنید، که ایشان حجت من بر شمایند، و من حجت خدا بر ایشان هستم.

بحار الانوار ۵۳ / ۱۸۱

حضرت ولی عصر علیه السلام در زمان غیبت صغری، توسط سفیران و نمایان خاص خود به مشکلات مردم پاسخ می‌فرمودند. اما برای

دعا برای یاران و پیروان * ۴۳

زمان غیبت کبری که نیابت خاصه تمام شد، مردم را به فقهاء ارجاع دادند.

این نوع از نیابت به نیابت عام (یا مرجعیت) شهرت دارد. برای اینکه مردم بدانند مشکلاتشان را از چه کسانی باید بپرسند، شرایطی تعیین شده، که تفصیل آن در رساله‌های عملیه آمده است.

۳۹

دعا برای یاران و پیروان

وَ أَوْرِدْ عَلَيَّ مِنْ شِيَعَتِي وَ أَنْصَارِي، مَنْ تَقَرَّبَ بِهِمُ الْعَيْنُ،
وَ يُشَدُّ بِهِمُ الْأَزْرُ، وَ اجْعَلْهُمْ فِي حِرْزِكَ وَ أَمْنِكَ.

خدایا بر من واردگردان از شیعیان و یارانم؛ کسانی را که چشم به آنها روشن شود، و پشت به ایشان محکم گردد. و آنان را در پناه و امان خود قرار بده.

مهج الدعوات / ۳۰۲

حضرت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف، در دعایی به نام دعای احتجاج، برای خود، مطالبی از خداوند خواسته‌اند. از جمله:

داشتن یاورانی از شیعیان خودشان و یارانشان، که نور چشم حضرت شوند و نیروی کمکی ایشان باشند، تا بتوانند حکومت عدل الهی را بر جهان بگسترانند.

دعا برای مؤمنین

إِلَهِي بِحَقِّ مَنْ تَأَجَّكَ وَ بِحَقِّ مَنْ دَعَاكَ فِي الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ،
تَفَضَّلْ عَلَيَّ فَقَرَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالْغِنَاءِ وَ
الثَّرْوَةِ وَ عَلَيَّ مَرَضَى الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالشِّفَاءِ وَ
الصِّحَّةِ. وَ عَلَيَّ أَحْيَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِاللُّطْفِ وَ
الْكَرَامَةِ، وَ عَلَيَّ أَمْوَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالمَغْفِرَةِ
وَ الرَّحْمَةِ، وَ عَلَيَّ غُرَبَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالرِّدِّ
إِلَى أَوْطَانِهِمْ سَالِمِينَ غَانِمِينَ، بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ.

خدایا! به حق هر کسی که با تو مناجات می کند، و به حق هر
کسی که تو را در خشکی و دریا به دعا می خواند، تفضل کن
بر فقراء مردان و زنان مؤمن به دارایی و ثروت، و بر
بیماران از مرد و زن مؤمن به سلامتی و صحت، و بر
زندگان اهل ایمان به لطف و بخشش، و بر مردگان آنان به
آمرزش و رحمت، و بر غریبان مؤمن به بازگشت به
خانه هایشان در عین سلامت، به حق محمد و تمام
خاندانش صلوات الله علیهم اجمعین.

مهج الدعوات / ۲۹۵

لطف و مهربانی و محبت حضرت حجت بن الحسن علیه السلام بر هر
مرد و زن مؤمن، از این دعا معلوم است. این دعا را در کتاب مفاتیح
الجنان مرحوم محدث قمی - بعد از دعای توسل - نیز می توانید
بیابید.

منابع^۱

- ۱- ابن طاوس الحسنی الحسینی، رضی الدین علی بن محمد. مهج الدعوات و منهج العبادات، بیروت: مؤسسة الاعلمی للمطبوعات، الطبعة الثانية: ۱۳۹۹ ق / ۱۹۷۹ م.
- ۲- پاک پرور، ناصر. پیامهای از قائم منتظر حضرت حجة بن الحسن المهدي عجل الله تعالی فرجه الشریف، تهران: مفید، چاپ دوم: آذر ۱۳۷۶ (شعبان ۴۱۸ ق).
- ۳- خادمی شیرازی، حاج شیخ محمد. مجموعه فرمایشات حضرت بقیة الله ارواحنا له الفداء، قم: انتشارات رسالت، چاپ دوم: زمستان ۱۳۷۷ ش، تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه.
- ۴- شیرازی، سید حسن. کلمة الامام المهدي - ج اول، مترجم: دکتر سید حسن افتخار زاده سبزواری، تنسیق و مقابله و تکمیل: حسن تاجری، چاپ اول: شعبان المعظم ۱۴۰۷ ق، نشر آفاق، تهران.
- ۵- الصدوق (ابی جعفر محمد بن علی بن الحسین بن بابویه قمی). کمال الدین و تمام النعمة، تصحیح و تعلیق: علی اکبر غفاری، تهران، دار الکتب الاسلامیة، الطبعة الثانية، ۱۳۹۵ ق. (دو جلد در یک مجلد).
- ۶- الطالعی، عبدالحسین. ربیع الانام فی ادعية خیر الانام علیه السلام، تهران: میقات، الطبعة

۱- به ترتیب حروف الفبایی اسامی نویسندگان.

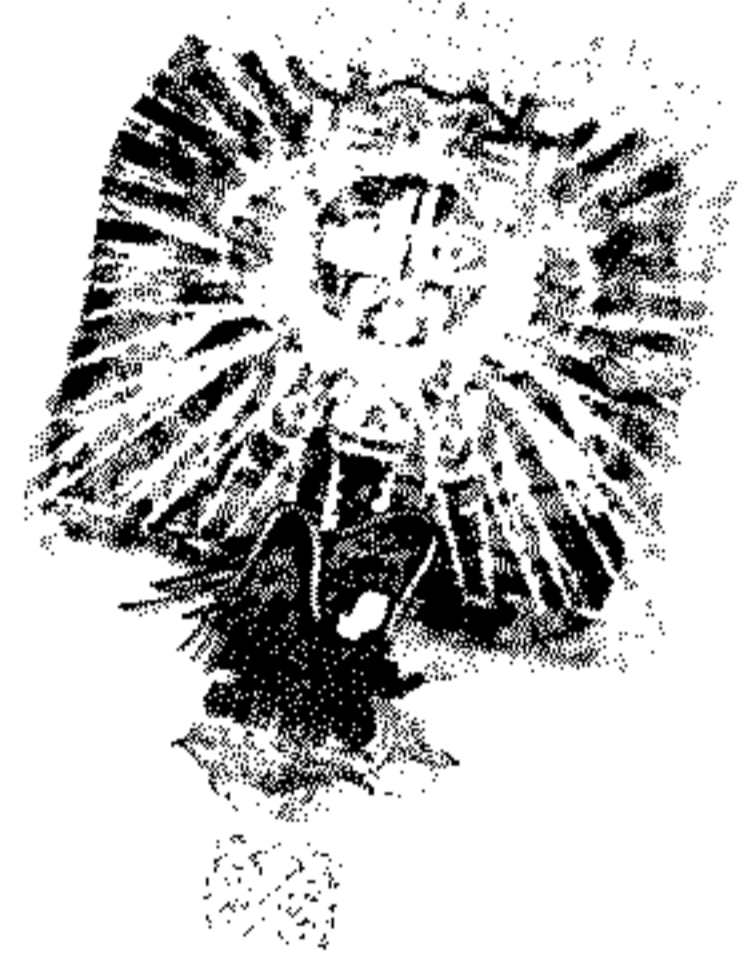
الاولى: شعبان ١٤١٩ ق (١٣٧٧ ش).

- ٧ - الطبرسى، احمد بن على. الاحتجاج (دو جلد در يك مجله)، تعليق: سيد محمد باقر موسوى خراسانى، مشهد المقدسة: نشر المرتضى، ١٤٠٣ ق.
- ٨ - طوسى، ابى جعفر محمد بن الحسن. كتاب الغيبة، مقدمه: شيخ آقا بزرگ تهرانسى، تهران: مكتبة نينوى الحديثة، بى تا.
- ٩ - العروسى الحويزى، عبدعلى بن جمعة. تفسير نور الثقلين (٥ جلد) قم: المطبعة العلمية، بى تا.
- ١٠ - الغروى، الشيخ محمد. المختار من كلمات الامام المهدي عليه السلام، المطبعة: مهر، قم، ١٤١٤ ق (٣ جلد).
- ١١ - قمى، (حاج شيخ) عباس. كليات مفاتيح الجنان، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامى. چاپ هفتم: ١٣٧١.
- ١٢ - قمى، على بن ابراهيم. تفسير القمى، تصحيح و تعليق: السيد طيب الموسوى الجزائرى، بيروت: دار السرور، الطبعة الاولى ١٤١١ ق / ١٩٩١ م.
- ١٣ - المجلسى، محمد باقر (علامه). بحار الانوار (جلدهاى ٥١ و ٥٢ و ٥٣) تهران: كتابفروشى اسلاميه، الطبعة الثالثة: ١٣٩٨ ق.
- ١٤ - مقدسى شافعى سلمى، يوسف بن يحيى. عقد الدرر فى اخبار المنتظر، تحقيق: دكتور عبد الفتاح محمد الحلوى، قاهره: مكتبة عالم الفكر، الطبعة الاولى: ١٣٩٩ ق / ١٩٧٩ م.
- ١٥ - موسوى اصفهانى، ميرزا محمد تقى. مكياال المكارم فى فوائد الدعاء للقائم، الطبعة الثانية، ذى الحجة الحرام ١٣٩٧ ق، المطبعة العلمية - قم (٢ جلد).

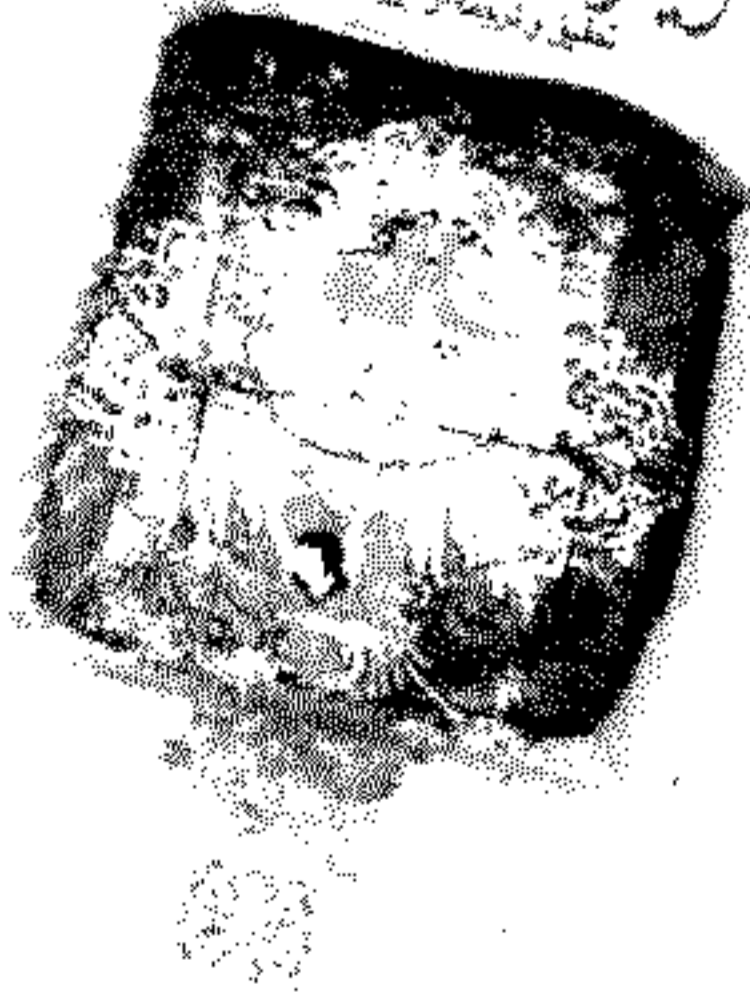
زیارت امام رضا (ع)
تألیف و تصحیح: علامه محمد باقر
مکارم شیرازی

یا نجیب
الاشرف

دعای جوشن کبیر
تألیف و تصحیح: علامه محمد باقر
مکارم شیرازی

زیارت آل یاسین
تألیف و تصحیح: علامه محمد باقر
مکارم شیرازی

از مجموعه ((راز و نیاز))

منتشر شده است :

۱- زیارت امام رضا علیه السلام

۲- حدیث کساء

۳- دعای جوشن کبیر

۴- دعای توسل

۵- دعای کمیل

۶- دعای ندبه

۷- زیارت آل یاسین

۸- زیارت عاشورا

